

Nr 20.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om rätt att vid taxering åtnjuta avdrag för vissa sjukvårdskostnader m. m.

(2:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, I: 161, av herrar *Karl Persson* och *Niklasson* har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär utredning och förslag till sådan ändring i taxeringsförordningen, att kostnader för resor till och från läkare eller sjukhus, läkar- och sjukhusarvode samt medicin, som den enskilde erlagt för sig eller dem mot vilka han har underhållsplikt och som ej bli ersatta av sjuk-kassa, bli avdragsgilla vid deklaration och skatt till såväl stat som kommun».

Beträffande motiveringen för det i motionen framställda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Vid beräkning av inkomsten från särskild förvärvskälla skola enligt 20 § kommunalskattelagen från förvärvskällans intäkter avräknas alla omkostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande. Avdrag må därvid icke ske för den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter.

Jämlikt 50 § 2 mom. kommunalskattelagen må, därest skattskyldigs skatteförmåga finnes vara väsentligen nedsatt till följd av långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom, underhåll av andra närstående än barn, för vilka familjeavdrag är medgivet, eller annan därmed jämförlig omständighet, efter vederbörande beskattningsnämnds beprövande den skattskyldiges taxerade inkomst minskas med ytterligare ett belopp av högst 2 000 kronor. I 9 § 2 och 3 mom. förordningen om statlig inkomstskatt finnas bestämmelser av samma innebörd.

Med lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring avses att vid sjukdom bereda sjukhjälp i form av dels ersättning för utgifter för sjukvård (sjukvårdsförsäkring) och dels för dag beräknad ersättning i penningar (sjukpenningförsäkring). Lagen skall i huvudsakliga delar träda i kraft den 1 juli 1951.

I den förevarande motionen har anförts bl. a., att fri sjukvård vore ett önskemål, som väl icke bleve fullständigt uppfyllt ens efter genomförande

av den i princip av riksdagen antagna lagen om fri sjukvård. Det bleve säkerligen vissa sjukvårdskostnader, som den enskilde ansåge sig behöva göra i fråga om läkarvård, medicin och resor, vilka icke komme att ersättas av det allmänna. Till jämförelse behövde endast nämnas folktandvården. Härtill komme att lagen om fri sjukvård av statsfinansiella och andra skäl knappast komme att helt genomföras inom nu överskådlig tid. Kostnader för sjukresor, läkarvård och medicin drabbade emellertid den enskilde mycket hårt, om olyckan vore framme. Därtill komme att olika personer drabbades olika hårt och i allmänhet hårdast vid tillfällena då den ekonomiska bärkraften vore minst. Vid skattelagstiftningen hade väl ansetts, att olika sjukvårdskostnader fölle inom ramen för de bevillningsfria avdragen. Så vore emellertid ingalunda förhållandet. Härför hade ju dessa bevillningsfria avdrag behövt vara så stora, att de så gott som under alla förhållanden skulle täcka både dessa kostnader och existensminimum i övrigt, och då hade ju även de som under året varit helt eller nästan helt fria från sjukvårdskostnader även fått motsvarande avdrag. I praktiken hade det även visat sig att sådana skattedragare, som under året drabbats av sjukdom för sig eller familjen, haft svårast för att betala skatten, och detta i högre grad, då inkomsten och således även skatten varit lägst. Även om sjukförsäkring funnes, täckte den ju icke hela kostnaden, utan många gånger finge en ej oväsentlig del betalas av den enskilde. En rimlig begäran vore att vid deklarationen få göra avdrag för sådana sjukvårdskostnader som den enskilde haft för sig eller sin familj och som ej bleve täckta av sjukförsäkring. Ur skatteteknisk synpunkt torde det ej heller erbjuda någon svårighet, då det vid anfordran av taxeringsmyndighet borde vara lätt att verifiera beloppen.

Utskottet. I den föreliggande motionen har yrkats skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om förslag till sådan författningsändring, att sjukvårdskostnader, som ej ersättas av sjukkassa, bliva avdragsgilla vid taxeringen.

Utskottet får i anledning härav framhålla, att kostnader av ifrågavarande slag äro att betrakta såsom levnadskostnader och fördenskull i princip icke böra vara avdragsgilla vid inkomstbeskattningen. Att sådana kostnader, särskilt om de uppgå till mera avsevärda belopp, måste anses minska den skattskyldiges skatteförmåga är å andra sidan uppenbart. På grund härav finnas i 50 § 2 mom. kommunalskattelagen samt 9 § 2 och 3 mom. förordningen om statlig inkomstskatt bestämmelser, enligt vilka den skattskyldige må, därest hans skatteförmåga befinnes vara väsentligen nedsatt till följd av bl. a. långvarig sjukdom, olyckshändelse eller ålderdom, efter vederbörande beskattningsnämnds beprövande — utöver ortsavdragen — erhålla ett särskilt avdrag med visst belopp, dock högst med 2 000 kronor vid vardera taxeringen. Redan enligt nu gällande lagstiftning förefinnes således möjlighet att vid inkomsttaxeringen i viss utsträckning beakta sådana omständigheter, som i motionen avses. En längre gående avdragsrätt i ifrågavarande hänseende kan utskottet icke förorda. Utskottet vill även påpeka att, sedan lagen

den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring i sinom tid trätt i kraft, grunden för den av motionärerna ifrågasatta avdragsrätten väsentligen skulle bortfalla. Av nu angivna skäl avstyrker utskottet motionen.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen I: 161 av herrar Karl Persson och Niklasson om rätt att vid taxering åtnjuta avdrag för vissa sjukvårdskostnader m. m. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1950.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson, Wahlmark, Ekman, Gustaf Elofsson, Velander, Heüman, Franzon, Niklasson, Wehtje och Rosander samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Jonsson i Skedsbygd, Kristensson i Osby, Hagberg i Malmö, Nilsson i Kristinehamn, Persson i Svensköp, Bladh, Gunnarsson och Forsberg.

Reservation

av herr *Niklasson*.
